

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Říjen 2021

Ročník 2, číslo 12

**Truchlí, chřadne země,
zahnanben je Libanón a vadne.
Šáron podobá se pustině,
Bášan i Karmel shazují listí.
„Nyní povstanu,“ praví Hospodin,
„nyní se vyvýším,
nyní se zvednu!“
(Izajáš 33,9–10)**

OBSAH

Kristova krev.....	3
To obojí je Hospodinu ohavností!	4
Co je modlitba?.....	6
On vždycky slyší.....	10
Podřízení autoritám (Tt 3,1).....	16
Sérum proti lživým učeníím (Žd 13,7–14).....	22
Boží výchova (Gn 43,1–44,34).....	33
Každý ať se podřizuje vládní moci (Ř 13) I.....	46

Vydává Jaroslav Kernal
© SoliDeoGloria.cz
Praha 2021

KRISTOVA KREV

Charles H. Spurgeon

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

„Krev Ježíše, jeho Syna, nás očišťuje od každého hříchu“ (1J 1,7). Ne jenom od hříchu, ale „od každého hříchu“. Čtenáři, nedokážu ti předat nesmírnou lahodnost těchto slov, ale modlím za to, aby ti to Bůh Duch svatý dal okusit. Nesčetné jsou naše hříchy proti Bohu. Ale ať už jich máme na účtu více nebo méně, je jeden způsob, jak tento účet splatit. Krev Ježíše Krista je požehnanou a božskou platbou za zapření Petrovo stejně jako za nedostatky milujícího Jana. Naše provinění jsou pryč, všechna, a všechna jsou pryč jednou provždy. Požehnaná plnost! Jak lahodné je toto téma, když v něm spočíváme na úsvitu nového dne.

TO OBOJÍ JE HOSPODINU OHAVNOSTÍ!

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Prohlásit svévolníka za spravedlivého a spravedlivého za svévolníka, to obojí je Hospodinu ohavností. (Př 17,15)

Starý zákon velice tvrdě odsuzuje nespravedlnost soudních procesů, které dávají zelenou hříchu a bezpráví a potlačují právo a spravedlnost. Bůh se staví proti zvlí mocných, proti zneužívání moci a proti aroganci těch, kdo vládnou a rozhodují. Z našeho verše vidíme, že Bůh nenávidí schvalování hříchu stejně jako odsuzování ctností. Náš svět je plný obojího a žel, toto jednání najdeme také v církvi.

Spravedlivý a svévolník – to jsou starozákonní slova pro křesťana, který byl ospravedlněn Kristovou obětí na kříži, a je tedy Bohem označován jako spravedlivý, a nevěřícího, který stále – ať již aktivně nebo „pasivně“ – vzdoruje Bohu (Ef 2,2). Mohli bychom toto přísloví parafrázovat tak, že se Bohu nelíbí, když někoho prohlašujeme a přijímáme jako křesťana, i když jeho život vypadá úplně jinak a jeho vyznání a učení svědčí o tom, že křesťanem není a stejně tak se Bohu také nelíbí, když někdo křesťanem je a my bychom o něm tvrdili, že není. Ať již proto, že je vlašný, nebo zrovna žije ve vzpouře proti Bohu, nebo padá do hříchu, či ve slabosti podléhá pokušení.

„Ale vždyť on věří v Boha“, slýcháme však až nebezpečně často. Pozor! Bůh nenávidí prohlašování neospravedlněných lidí za spravedlivé. A Písmo mnohokrát říká, že zde budou lidé, kteří „prohlašují, že znají Boha, ale svým jednáním to budou popírat“ (Tt 1,16).

Jakou bázeň však vzbuzuje toto Boží slovo! S jakou pokorou, ale zároveň s jakou pečlivostí musíme rozlišovat pravdu od lži, křesťana od nevěřícího, spravedlnost od nepravosti. Hluboko do Písma a blízko před Boží tvář nás vede skrze toto slovo Duch svatý. Jenom pečlivé zkoumání Božího slova nám může dát moudrost k rozlišování, které nutně potřebujeme, abychom oddělili spravedlivého od svévolníka. Jenom pokoření se pod mocnou ruku Boží nás povede k tomu, abychom v pravdě dokázali jednat s milostí a milosrdenstvím jak se svévolníky, tak se spravedlivými.

Budme pravdiví v lásce, ať ve všem dorůstáme v Krista. (Ef 4,15)

Milý čtenáři, modlím se za to, aby ti toto číslo posloužilo, jak k hlubšímu poznání Pána a jeho Slova, tak také k zakořenění moudrosti, která dovede rozlišovat, je moudrostí shůry, od Pána, je čistá, mírumilovná, ohleduplná, ochotná dát se přesvědčit, plná slitování, bez předsudků, bez přetvářky (Jk 3,17).

CO JE MODLITBA?

Alois Adlof

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Jednou se Ježíš na nějakém skrytém místě modlil; když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pane, nauč nás modlit se, jako tomu učil své učedníky i Jan.“ (Lk 11,1)

V ničem se tak nezjevuje křesťanská povaha dítěte Božího jako v modlitbě. Modlitba je dokonce známkou duchovního života, a jaká je čí modlitba, takový je stav jeho duše. Kdo se nemodlí, nemá život; kdo se nesnaží modlit se, nemá náboženství; neboť náboženství je souhrn poměrů člověka k Bohu, a modlitba je nejjasnější výraz těchto poměrů. A jaký kdo má poměr k Bohu, taková je jeho modlitba. Člověk, který zapírá Boha, se nemůže modlit, neboť nad sebou neuznává bytost, na níž je závislý. Kdo pak si Boha představuje, že sice je, ale o svět se nestará, nebo že všechno je částí Boha, nemůže se modlit, neboť modlitba předpokládá bytost svrchovanou, nad námi vyvýšenou, vševědoucí a všemohoucí, ke které nepřistupujeme nadarmo a kterou můžeme s důvěrou uctívat.

Poněvadž jsme tak hluboce padli, že pro nás nebylo možné vlastní mocí vejít do pravého a blahoslaveného vztahu s Bohem – Bůh sám se zjevil v těle, aby se nám stal cestou k sobě samému, usmířil svět s sebou (2K 5,19; Ko 1,19–20.; 2,9) a zjevil nám to jediné pravé náboženství, jehož střed, začátek i konec je náš Pán Ježíš Kristus. A jako nám zjevil tento blahoslavený vztah k sobě, v něj vstupujeme pouze a jediné skrze víru, tak naučil nás, kteří jsme s ním vírou v dílo Spasitelovo vstoupili do pravého vztahu, vyjadřovat tento vztah v modlitbě.

Kdo se ale Božím dítětem nestal, nedovede se doopravdy modlit. Modlitba je rozmluva duše s Bohem (Ž 19,15). Bůh je Duch, a proto, kdo se k němu modlí, musí své srdce, své smysly i myšlenky odvrátit od této pozemskosti, zavřít se všemu pozemskému a celým svým duchem se soustředit v Bohu, a předkládat mu vše a sdílet s ním všechny žaly i všechny radosti a vyjadřovat mu svou vděčnost i svůj obdiv, který pociťujeme, když se díváme se na něj a na jeho skutky. Z toho je patrné, že odříkávat modlitby bez tohoto soustředění svého srdce v Bohu, neznamená ještě modlit se. Farizeus říkal modlitbu, ale nemodlil se (Lk 18,11: „modlil se sám u sebe“). Bůh hledí k srdci. Když se měl marnotratný syn sejít se svým otcem, musel se obrátit – ale nejdřív musel přijít sám k sobě, totiž musil v hloubi své duše poznat svůj stav. Právě tak když se chce někdo na modlitbě setkat se svým Bohem a mluvit s ním, chce-li se s ním sdílet a chce-li dosáhnout naplnění svých tužeb – musí v hloubi své duše a ve svém srdci hledat Boží tvář. K tomu účelu se musí srdce dítek Božích podobat správně naladěné harfě, aby kdykoli Duch Boží modlitebný zavítá, vyloudit mohl pokorné prosby, úpěnlivé volání, radostné hlaholení a chválení – aby mohly zaznít žalmy k trůnu milosti. Srdce věřícího se musí podobat strážnému, jenž kdykoliv přijde jeho Pán, je připraven s ním mluvit. Srdce věřícího se musí podobat Eolově harfě, aby se věrně rozezněla vždy, když jí rozezvučí větřík prohánějící se zahradou. A čím srdce je takto připraveno a naladěno, ten naplňuje apoštolské napomenutí: „Bez přestání se modlete“ (1Te 5,17).

A tato modlitební nálada srdce je k modlitbě nevyhnutelně potřebná; neboť pouze v srdci modlitebném stýká se Pán s modlitebníkem. Kdo potom nechal harfu svého srdce rozladit úmyslným hříchem, kdo přestává bdít a sám sebe střežit, nediv se, že Bůh se s tebou nesetkává, když se nutíš k modlitebné náladě. Veliká hořkost rozladila srdce Jobovo, takže nenašel v sobě modlitby a v pláči volal: „Kéž bych věděl, kde ho najdu. Vydal bych se k jeho

sídlu“ (Job 23,3). Kdyby se byl utiřil a srdce své všemu uzavřel, byl by našel svého Boha, který se zjevuje ne v bouři, ani v blesku, ani v zemětřesení, ale ve vánku tichém (1Kr 19,12).

Kdo takto duši svou nastrojuje, s tím je Bůh stále, a stále a stále, v práci i v klidu, v bdění i spaní s ním něžně rozmlouvá. Takto dokonale nastrojené srdce měl Pán Ježíš, jenž řekl o sobě: „nejsem sám, neboť Otec je se mnou“ (J 16,32).

Avšak Pán Ježíš nás učí to, co v srdci cítíme, také slovy vyjadřovat. Mnozí si myslí, že postačí jen mít nějakou zbožnou myšlenku. Ale Pán Ježíš nás učí naše myšlenky a naše city vyjadřovat slovy, a má to zajisté svůj dobře postihnutý účel.

Někdy ovšem přemáhání býváme pocity tak mocnými, že nám nelze klidně modlitbu svou spořádanými a určitými slovy vyjádřit, takže náš duch lká. Takovým lkáním je vzdech celníka: „Bože, slituj se nade mnou hříšným“, řinoucí se ze srdce ustrašeného a hříchy uřvaného. A my víme, že Bůh tomu vzdechu porozuměl a celníka v pokoji propustil domů. Takové vzdechy ze srdce ustrašeného Bůh rád vyslyší. – Ale proč Pán Ježíš učil naše tužby oblékat do slov? Protože z hojnosti srdce mluví ústa (Mt 12,34), a protože nedovedeme-li slovy vyjádřit své touhy, je to ještě důkazem, že naše touhy jsou nejasné, neurčité, nepochopené a nejsou dostatečně prožité a jsou nepoznané. V modlitbě poznáváme, jsme-li roztržiti, máme-li opravdu všecku svoji mysl upřenu na Boha, a jsme-li si vlastně vědomi, oč Boha žádáme.

Je-li Slovo Boží pokrmem pro naši duši, je modlitba jejím vzduchem. Neříkej, že máš dost, čteš-li Slovo Boží – ty musíš také dýchat, jinak zahyneš i při velikém přebytku chleba. Myslíš-li si, že odříkávat modlitby, které ses už v mládí naučil, že modlit se z modlicích knížek už je modlitba, ó jak se mýlíš, ó jak jsi nevědomý! Modlitba je hovor tvé duše s přítomným Bohem, aneb jak apoštol praví: Modlit se budu duchem (totiž celým soustředěným

srdcem svým), a modlit se budu i myslí (totiž svou soustředěnou pamětí a slovy, které vyjadřují mé pocity) (1K 14,15).

Ó, jak drahocenná je modlitba! Mít společenství s Otcem plným lásky a něhy! Mít společenství s Ježíšem, který je náš nejlepší přítel, bratr, Spasitel. Koho milujeme, s tím máme rádi společenství. Podle svého modlitebního života poznáš, jakého druhu je tvá láska k Bohu, jak žádostivá je tvá duše zřídla všeho blaha, jak touží po tom, jenž je láska, pravda, život, světlo, cesta, dveře, pastýř, hrad, skála – vše, co blaží, co těší, co pozdvihuje. „Modlitba je pravý prostředek k duchovnímu růstu, a řekněme prostředek podstatný. Ostatní nás může povzbuzovat, jak bychom měli užívat nabytou sílu, modlitba však rozmnožuje duchovní a životní kapitál, přitahuje plnost Ducha svatého bohatěji na nás, čímž se náš lidský život stává božským. Perutě duše se posilují modlitbou; vroucnost, horlivost, nadšení rozpaluje modlitba, a tak se dary přirozené stávají skrze posvěcující moc modlitby milostmi, charismaty.

ON VŽDYCKY SLYŠÍ

Jan Karafiát

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

A hle, jedna kananejská žena z těch končin vyšla a volala: „Smiluj se nade mnou, Synu Davidův! Má dcera je zle posedlá.“ Ale on jí neodpověděl ani slovo. (Mt 15,22–23)

A my nechme, milí přátelé v Kristu, stranou i dceru i matku i tu její zvláštní potřebu a myslete jeden každý na tu svou potřebu. A když my se svými potřebami přijdeme k Pánu Ježíši, podle našeho textu jaké máme vyhlídky? Velmi skvělé ne! Tu se nejeví veliká ochota k pomoci! A tu bych rád ukázal, že jsme na omylu a že to vážne někde jinde. Předkládám čtvero věcí.

I. Takhle, jako tato žena přišla k Pánu Ježíši, sami od sebe k Pánu Ježíši nepřijdeme nikdy.

Proč? Protože to nedovedeme. A proč bychom to nedovedli? Protože jsme tělesní lidé, tělo bez Ducha svatého. Nu, k čemu se ponese? K tělu a ke všem tělesným věcem, ale k Duchu a duchovním věcem se neponese. Tak se věci mají. Ó, kéž byste to už pochopili! Proto je to na světě takové, jaké to je, protože je člověk bez Ducha svatého. Výborně rozumíme tělesným věcem, ale v duchovních věcech není nám dáno. Tělesný člověk nechápe věci, které jsou z Ducha Božího. Nikdy tam nepůjde, protože to nejde. A když se tu objeví nové tělo a vydařené, velice vzácné tělo, abych se znovu neklamal, abych věděl, co si mohu slibovat a co si slibovat nemohu!

Co si mohu slibovat? Všecko tělesné, ale duchovního nic. Proč? Protože to nejde. Tělo to nese s sebou, abyste se hnali do těch

tělesných věcí. Když však ta osoba přijde a křičí: „Smiluj se nad námi, my máme doma ďábelství, již nás zbav toho světského života!“, to není z té osoby. Vždyť přicházeli všelijací lidé k Pánu Ježíši! Arciže. Ale s jakou? Otevřete si, prosím, Matouše 8,34: „A celé město vyšlo naproti Ježíšovi, a když ho spatřili, prosili ho, aby se vzdálil z jejich končin.“ To je to pravé slovo pro světského člověka: Jdi od nás pryč, ty nám všechno pokaziš, neseš samý nepokoj! Přijdou, aby na něj dávali pozor, aby někde nějaké slovo chytily a aby ho obžalovali! A když přišel světský člověk se světskou potřebou, vždy tomu rozuměl tak, aby Kristus pomohl, ale aby si nemyslel, že bude ten člověk jiný! To je rozumná řeč. Tak mluví každý tělesný, přirozený člověk.

A vy si myslíte, že vám tu může pomoci náboženská věda? To jste na omylu.

Co si mohu slibovat od náboženské vědy? Věda náboženská je to, co vám dovede povídat přirozený světský člověk o duchovních věcech. Že jsme my nemohli stvořit sami sebe, že jsme se nemohli zaopatřit sami, ó, ano, to je jasné! Že Pán Bůh je neobsáhlý, mocný a moudrý! To je pravda, ale jak je svatý, jak hřích úhlavně nenávidí, to žádný přirozený člověk nevystihne! Jaká je Bůh dobrota, to žádný tělesný člověk nevystihne. Proto mě žádná věda nepřinutí, abych přišel k Pánu Ježíši tak, jako tato žena. A teď to druhé:

II. Jestliže vás Kristus k sobě přivede, takže vy jdete k němu vedeni svou potřebou, pak vás jistě vyslyší.

Pán Ježíš že by nás přivedl k sobě? Zajisté. Nikdy se nikdo ke Kristu nedostal, jen když ho Kristus k sobě přivedl. Tedy ta žena byla přivedena Pánem Ježíšem k Pánu Ježíši? Tak se věci mají. Kterí ho hledají, ty on všechny vede a z těch, kteří zatím k němu nejdu, koho přivede? Koho chce. Příčinu k tomu má jen sám v sobě. V žádném z nás nemá příčiny, aby dělal rozdíl, a když přece dělá rozdíl, v nás není nejmenší příčiny. Tu nás již volá. A vy vidíte,

že je vyvolení skutečností a že si na tuto Boží skutečnost nikdo nestěžuje. Žádný červ si v prachu nenaříká, že není andělem. Vy nechcete zatím slyšet o duchovních věcech. On sám rozhodne. Ve všem pak je rozum a láska také. Jak? Často si myslíte, že pošle těžká navštívení. To by mohlo být. Ale myslíte si, že těžká navštívení vás přivedou ke Kristu? Samy nikdy. Ty vás jen zdrtí. Ale když se do toho vloží on a pošle svého svatého Ducha, tu nepotřebuje ještě něco extra shánět. Co tu je, to mu stačí. Co tu je? Ten starý hřích tu je, a když se do toho vloží a kdybys byl před lidskýma očima jako cherub a ještě lepší, každý začne rvát sám nad sebou. Kde my se zbavíme takového světského myšlení, co my si počneme? Pokud se on do toho nevloží, nemyslete si, že budete takto volat v upřímnosti. On tě nyní k sobě „volá jménem“. Když nad sebou tak řvete, kde se to vzalo? To je z něho, to je to jeho volání a teď, když vy přijdete k němu s tou svou těžkou potřebou, myslíte si, že vás nevyslyší? Pohledte do Jana 6,37: „Všichni, které mi Otec dává, přijdou ke mně; a kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven.“ Proč ho nevyžene ven? Protože to nejde. Vždyť by si odporoval! Když ho potřebujete, on to připravil. Žádného takového nevyžene ven. Když ta žena volá: „Smiluj se nade mnou!“, pak tu nejsou žádné zásluhy, ale samá ztracenost. On vám to dá, že jdete k němu. On vám to dá, že okoušíte, co okouší každý člověk Boží: Krev Krista Ježíše, Syna Božího, očisťuje nás od každého hříchu. A teď nejste cizí. Jste děti, takže když čtete tu historii našeho textu, tak se na to díváte jinak. Když se chopíš Spasitele z lidu izraelského, pak jsi z jeho rodiny!

A vy pokorně odpovíte: „My jsme už z tvých dětí!“ A on vás nevyslyšet? Věčně věků to nedokáže. On ti přeje. On ti přeje věčně věků. A teď se arci můžete ptát, jak je to možné, že přeje takovým lidem? To je jádro jeho evangelia, to měl na mysli věčně věků, aby vzal na sebe všechno, aby byl zničen pro naše nepravosti. Volal na dřevě kříže, byl oslyšen, nebyl vyslyšen, aby jeden jediný z těch

potřebných, kteří nad sebou lámou hůl, nebyl nevyslyšen. Jestliže on vás takto k sobě přivede, tedy vás uslyší ze své milosti. A tu přicházím k tomu třetímu:

III. On se nad námi smiloval, všechno nám odpustil, ale když teď voláme, neslyší nás.

Když voláte, neslyší? Je to možné? To se mýlíte. Nač si vás vykoupil? Na to, abyste byli jeho. A když jste jeho, nechá vás chodit starými cestami? Kde by? Jak vás tedy povede? Vy jste ratolest na vinném kmeni, vy poneseíte hojné ovoce. Ale on nás neslyší v našich těžkostech! Nu, pak to znamená, že si přejete jen jedno ovoce Ducha svatého, ale ne všechno. Jak tomu rozumíš? Nu, ovoce Ducha svatého je láska, radost, pokoj, tichost. On si při tobě přeje vidět tichost, krotkost, trpělivost. A co znamená trpělivost? To, že budete čekat. Všude lid Boží čeká a dlouho čeká a čeká a čeká. A to je ovoce Ducha svatého, když lidé trpělivě čekají? To je ovoce Ducha svatého. A nač nás nechá tak dlouho čekat? Aby došlo na to ovoce, které se mu nejvíce líbí. Pohleďte do 1. Korintským 13,13: „Nyní pak zůstává víra, naděje a láska, ale největší z té trojice je láska.“ Vy řeknete, že je nejlepší láska, a já říkám, že jste na omylu. Ano, na světě u nás je to to nejdůležitější. Ale tu láska není to první. A co je to první? To, bez čeho člověk lásky nemůže dojít. Kde se bere u nás láska? Ta se tvoří ve spojení s ním. A to spojení s ním je víra. Naše víra je ten hák, kterým visíte na Pánu Ježíši. To nejvzácnější, co vám dá, je právě ta vaše důvěra k němu. Již vám otevřel oči a vy vidíte celou svou ztracenost, a když volá „Pojďte ke mně!“, jdete k němu a pověsíte se na něj, ať to dopadne, jak dopadne. Ani život ani smrt vás neodloučí od jeho milování.

Dobře, to je víra, ale teď si představte, že vás ve vaší těžkosti neslyší. Ani se neozve a vy stále voláte, a ono se ukáže, když otevře ústa, že řekne: „Ne!“ A vy vidíte, že přichází pravý opak toho všeho, co jste si mysleli. A teď si představte, že řeknu: „On mi

nepřeje, on mne nemá rád!“ To znamená, že mu nevěříte. Ale když se přes to všechno držíte jeho, to je víra. Věříte, že nedovede klamat, že nedovede být jiný než je. Pohledte do žalmu 147,11: „Hospodin má zalíbení v těch, kdo se ho bojí, v těch, kdo čekají na jeho milosrdenství.“ Z toho má radost, když se na něj dovedete pověsit. To je to nejvzácnější ovoce Ducha svatého. A vidíte, že to dlouho trvá, než to ovoce uzraje. Jak se mu ukáže, že k němu máte důvěru? Jen tak, že čekáte, když se zdá, jakoby vám nepřál. To je to vzácné ovoce. To jste na omylu, že neslyší. On slyší, ale má své příčiny, že se neozývá.

IV. Ano, slyší, když voláme za sebe, ale zdali nás slyší, když voláme za jiné lidi?

To je to čtvrté. Když přijde matka v záležitosti své dcery a ten v záležitosti svého bratra, tu musíte rozeznávat, zda ti druzí s námi volají nebo nevolají. Nu, nemyslete si, že Pán Bůh zapomněl! Nemyslete si, že Pán Bůh potřebuje, abyste mu radili, co má dělat! Ale jestliže po nich toužíte a žádáte jim, aby měli radost z vašeho Spasitele, to se mu jistě líbí. To se mu líbí, když toužím po rodině, ve které jeden jediný netouží po Pánu Ježíši. A když vám to dá, abyste volali po celá léta, nu, pak se podíváte, zdali se neobrátí! Já nemyslím, že oni zůstanou neobrácení. On je váš Pán a koná, co ráčí, a když vám to dá do srdce, že voláte po celá léta, ó, dávejte pozor, něco z toho, bude.

A když teď ti s vámi již volají, jak by neslyšel? Oni jsou v milosti a vy jste u Pána Boha v milosti a teď přichází na Boží řády: „Kdekoliv se shromáždí dva nebo tři ve jménu mém, tu jsem já uprostřed nich“. Ale zač budete prosit? Za milost budete prosit. A když neodpoví, tak prostě věřím, že mi přeje a že má své plány a když řekne „ne“, tak prostě věřím, že mi přeje a že má své plány. A když pošle pravý opak, nic neznamená ten opak, že by mi nepřál, ale to znamená, že mi přeje a že má své věčné plány. Není na světě nic,

čím byste ho mohli více uctít, než když se držíte jeho milosti. On mi přeje.

Když se ve svých myšlenkách vpravím do nebe, tu vidím, že tam budou mnohem lépe chvalořečit, než my zde na zemi dovedeme. Tam ho budeme krásně chválit a všude tichost a klid budou neskonale hlubší. Ale víra, důvěra tam není pěknější než zde. Proč? Nu, když prostě věříte a jde všechno bez překážky, nu, to je ovoce Ducha svatého, ale když vám zde stojí všechno proti vám a vy věříte, to je vydařenější ovoce Ducha svatého. To nahlíží každý, a když on vám takovou důvěru k sobě dá za podíl, myslíte, že budete nešťastní? Stalo se vám to nejkrásnější, co na světě je, jako se to stalo zde té. „A hle, jedna kananejská žena z těch končin vyšla a volala: ‚Smiluj se nade mnou, Synu Davidův! Má dcera je zle posedlá.‘ Ale on jí neodpověděl ani slovo.“ Amen.

Kázáno 13. června 1909.

PODŘÍZENÍ AUTORITÁM (Tt 3,1)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Máme před sebou text, který svým obsahem navazuje na sérii příkazů z první části druhé kapitoly. Tam jsme viděli různé skupiny lidí a způsob, jak mají oslavovat Boha ve svých životech. Na konci druhé kapitoly jsme potom viděli shrnutí všech důvodů, proč mají jednat právě takto. Aby Boží slovo nebylo zneváženo (Tt 2,5), aby o nás protivník nemohl povědět nic špatného (Tt 2,8), abychom ve všem dělali čest učení našeho Spasitele Boha (Tt 2,9). Jsme reprezentanty samotného Krista.

On se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu a posvětil za svůj vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích. (Tt 2,14)

Skutečně záleží na tom, jak Boží lid žije, jak jedná, co dělá. A křesťané na Krétě to potřebovali slyšet. Když si přečtete celý list, jistě si všimnete, jak velký důraz je v něm kladen na dobré jednání, na dobré skutky. Pavel říká, že je pravdivé tvrzení, že Kréťané jsou lenivá břicha. Potom vysvětluje, že falešní křesťané, lidé, kteří svými ústy prohlašují, že znají Boha, to svým jednáním popírají a jsou neschopní jakéhokoliv dobrého skutku. Ale pravá víra se prokazuje v dobrých skutcích. V samotném závěru listu čteme:

Ať se učí i naši lidé vynikat v dobrých skutcích, kde je jich naléhavě potřebí, aby nebyli neužiteční. (Tt 3,14)

Nejsme zachráněni kvůli tomu, co jsme dělali a děláme, ale to, co děláme, děláme proto, že jsme zachráněni. Bůh nás nezachránil kvůli dobrým skutkům, které jsme dělali, ale udělal z nás nové

stvoření a připravil pro nás skutky, které máme v moci Ducha svatého konat (Ef 2,10). Dobré skutky nikoho do nebe nepřivedou, ale ani bez nich nelze – až na výjimky – do nebe vejít. Dobré skutky, správné jednání, jsou ovocem víry a jasným důkazem opravdové a živé víry. Jakub potvrzuje, že víra bez skutků je mrtvá (Jk 2,17.26). Ale na začátku musí být znovuzrození, tedy evangelium, zdravé učení, slovo pravdy. A to už jsme v kontextu našeho textu. Závěr druhé kapitoly mluví o vykoupení a posvěcení, mluví o proměňující Boží milosti. Tato proměňující Boží milost v křesťanovi působí, takže roste v horlivosti v dobrých skutcích. A dobré skutky budou vidět na prvním místě ve vztazích, které máme – v rodině, v církvi, ve společnosti.

Připomínej bratřím, ať jsou podřízeni těm, kdo mají vládu a moc, a ať je poslouchají. (Tt 3,1)

Pavel napsal tento dopis v době, kdy vládcem římské říše byl Nero, který nechal zavraždit svou matku a svého bratra, který inicioval první státní pronásledování křesťanů (k němu došlo až po napsání tohoto listu), muž známý svou krutostí a zvráceností. V lokální politice to nebylo lepší. Řekové, a po nich i Římané vládli tvrdě, pevnou rukou, striktními pravidly a neváhali si vynutit poslušnost násilím. Kdybychom žili v Pavlově době, možná bychom se dívali na dnešní společnost jako na naprosto změkčilou, zhýčkanou, rozmazlenou, slabou, nemohoucí, ubohou a upadající – a to vládami počínaje a křesťany konče. Pavel dobře věděl, co píše. Rozuměl Božímu řádu, který Bůh ustanovil. V listu Římanům to říká velmi jasně:

Každý ať se podřizuje vládní moci, neboť není moci, leč od Boha. Ty, které jsou, jsou zřízeny od Boha, takže ten, kdo se staví proti vládnoucí moci, vzpírá se Božímu řádu. Kdo se takto vzpírá, přivolává na sebe soud. (Ř 13.1–2)

Není moci, leč od Boha. Tohle je něco, co bychom si měli vryt do paměti. Bůh ustanovuje vládce a také je sesazuje. Používá k tomu nejrozumnější okolnosti, používá k tomu různá státní zřízení, ale vždy je to Bůh, kdo dosazuje i sesazuje. Nemusí se nám líbit, kdo zrovna vládne, ale můžeme mít jistotu, že je to Bůh, kdo takovou vládu ustanovil. A křesťané mají takovou vládu poslouchat a podřizovat se jejím nařízením. To je souvislé vyučování Starého i Nového zákona. Křesťan má ctít v moci postavené, i všechny autority, které mu Bůh do života postavil. Starozákonní Izraelci se měli podle slov proroka Jeremjáše podříditi vládě krutého babylonského krále Nebúkadnésara. Dokonce Bůh říká:

Nyní jsem všechny tyto země dal do rukou Nebúkadnesarovi, králi babylónskému, svému služebníku; dal jsem mu i polní zvěř, aby mu sloužila. (Jr 27,6)

Máme dobře rozumět tomu, že to byl Boží soud nad neposlušností Izraelců, ale nic to nemění na principu podřizování se vládní moci. Nebúkadnesar byl nástrojem v Boží ruce, Bůh o něm mluví jako o svém služebníku. A všichni se mu měli podříditi, protože Bůh ho vyvýšil. To je biblický příkaz. Židé to řešili v době Pána Ježíše Krista – kladli si otázku, zda se mají podřizovat Římu, který je okupoval, zda mají platit daně císaři, což byl výraz podřizovanosti a zároveň nástroj ekonomického útlaku. Někdy to tak mohou křesťané vnímat i dnes. V naší zemi máme více než 50% míru celkového zdanění (po započtení všech daní a odvodů, které jsou státu odvedené). To je víc, než platili otroci v Egyptě za Josefa. Je to v pořádku? Měli by křesťané platit daně takovému státu? Myslím, že odpověď, kterou dal Pán Ježíš farizeům na otázku, zda mají platit daň císaři, je jasná:

„Ukažte mi peněz daně!“ Podali mu denár. On jim řekl: „Čí je tento obraz a nápis?“ Odpověděli: „Císařův.“ Tu jim řekl: „Odevzdej-

*te tedy, co je císařovo, císaři, co je Boží, dejte Bohu.“
(Mt 22,19–21)*

Ta odpověď jde mnohem dál, než kam směřovala otázka. Kde najdeme Boží obraz v tomto světě? Na člověku! Bůh stvořil člověka k obrazu svému. Dejte tedy co je Boží Bohu a co je císařovo císaři. Znovu Pavel:

Dávejte každému, co jste povinni: daň, komu daň; clo, komu clo; úctu, komu úctu; čest, komu čest. (Ř 13,7)

Křesťané, žijte vzorně ve společnosti, do které vás Bůh postavil. Neměli byste být známí jako vzbouřenci nebo jako lidé, kteří nedodržují zákony země. Bůh ustanovil vládu a dal jí moc a nám přikázal, abychom se této vládní moci podřizovali. Ale má to také své hranice, které jsou stanovené Písmem. Víím, že mnoho mužů by na tomto místě chtělo slyšet, že do té hranice nespádají dopravní předpisy a omezení rychlosti, ale není to tak. To patří k zákonům země, které mají křesťané zachovávat. Ale tu hranici najdeme v knize Skutků, kde Petr a Jan stanuli před židovskou veleradou a tito vládcové jim přikázali, že nesmí kázat o Kristu. Jaká byla jejich odpověď?

Posuďte sami, zda je před Bohem správné, abychom poslouchali vás, a ne jeho. (Sk 4,19)

Zde je hranice, která je jasně daná. Pokud je něco v přímém rozporu s Božím slovem, s příkazem, který dává Bůh svému lidu, potom se nemůžeme takovému světskému zákonu podřídít. Pokud by stát zakázal veřejné kázání evangelia, je naší povinností kázat dál, i když by to znamenalo problémy, sankce, uvěznění. Pokud by stát zakázal shromažďování k uctívání Boha, je naší povinností dál se shromažďovat, protože Boží slovo nám to přikazuje a my musíme poslouchat Boha a ne lidi. Možná přijdou takové zákony

a potom musíme být moudří v tom, jak budeme jednat, protože to možná bude znamenat, že se budeme scházet tajně a na místech, z nichž vede více únikových východů, ale nikdy bychom neměli ustoupit od jasných požadavků Písma. Ale na druhé straně máme být poslušní vládní moci v těch věcech, které nejsou v rozporu se zjevenou Boží vůlí. Proto Pavel píše v tomto listě, aby se křesťané na Krétě podřizovali vládní moci. Zdá se, že to bylo pochopitelné a pro mnohé Řeky na Krétě to byl problém – a možná nejenom pro ně. Vzpomeňte si, co Pavel napsal o lidech, kteří byli v církvi na Krétě – je dost pravděpodobné, že mnozí z nich sice nebyli věřící, ale měli vliv na věřící – a byli to lidé, kteří lpěli na obrázce:

Je mnoho těch, kteří se nepodřizují, vedou prázdné řeči a svádějí lidi. (Tt 1,10)

Byli to lidé, kteří nechtěli jednat správně, nechtěli se podřizovat druhým, nechtěli se podřizovat vedoucím v církvi, nechtěli se podřizovat ani žádným dalším autoritám. Proto jim mám Titus tyto věci připomínat. Pro nás to musí znamenat, moji milí, že musíme být velmi pokorní a uctiví k bratrům a sestrám, když mluvíme o politice. Neměli bychom druhým vnucovat své politické přesvědčení ani se na ně dívat skrz prsty kvůli tomu, koho volí, nebo jak se dívají na politiku, ale měli bychom se spolu s nimi pokorně podřizovat vládní moci, ať již se nám líbí, či nikoliv. Důležitým vyjádřením podřízenosti a poslušnosti vůči vládní moci, je modlitba za tuto moc. O tom psal Pavel Timoteovi. Znovu připomínám, že psal s vědomím toho, že není vlády, leč od Boha a podívejte se se mnou, k čemu vede křesťany v Efezu a Timotea – za koho a za co se mají modlit:

Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy, díkůvzdání za všechny lidi, za vládce a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. (1Tm 2,1-2)

Prosby, modlitby, přímlyvy a díkůvzdání, tedy celá škála nejrůznějších modliteb za vládce a za všechny ty, kteří mají v rukou moc. Křesťan nežije v nějaké bublině, odtržený od reality tohoto světa, ale ačkoliv není ze světa, žije jako cizinec ve světě, do něhož ho Bůh postavil. Proto se zajímá o to, co se kolem něj děje a modlí se za to. A to znamená, že se má modlit také za ty, kteří mají v rukou moc. A všimněte si, kam směřují modlitby křesťanů – abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. Abychom mohli sloužit Bohu bez překážek a pronásledování. Nejde o to, abychom se měli dobře, abychom prosperovali, aby vládcí zajistili kvalitní veřejné zdravotnictví a vzdělávání. To není věc vlády! Ale je věcí vlády, aby fungoval právní stát. Za to se máme modlit a za to, aby křesťanství nebylo ilegální. Abychom mohli žít klidným životem a věnovat se zbožnosti. Vždyť proto Kristus přišel, aby si posvětil svůj lid – abychom ho mohli pokojně uctívat a růst ve zbožnosti.

SÉRUM PROTI LŽIVÝM UČENÍM (ŽD 13,7–14)

Steven Cole

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Musím přiznat, že na prvních dvacet přečtení nebo tak nějak mi tato pasáž připadala jako nesouvislý, náhodný shluk veršů. Nemohl jsem najít žádné jednotící téma. Čím déle jsem ale nad nimi hloubal, tím zřetelněji se mi ukazovalo, že jednotící téma mají, a sice nebezpečí lživých učení a pravý protijed proti nim, totiž osobu a dílo Ježíše Krista. Autor měl obavy, aby se jeho čtenáři nedali „strhnout všelijakými cizími naukami“ (13,9), včetně návratu k judaismu. Proto je vyzývá, aby pamatovali na zbožné učitele, kteří jím kázali Boží slovo (13,7). I když tito lidé jsou po smrti, Ježíš Kristus, kterého zvěstovali, je stejný včera, dnes i navěky (13,8). Jeho milost (13,9) a jeho zástupná smrt na kříži (13,10–12) jsou ústředními body zdravého učení. Ježíš ukřižovaný se stal naším oltářem, který převyšuje a nahrazuje židovský oltář v chrámu. Proto se musíme k judaismu i ke každému jinému náboženství obrátit zády a pevně se držet Krista a jeho kříže (13,13). Pokud nám taková víra přinese těžkosti, odmítnutí, pronásledování, či dokonce smrt, nezapomínejme, že nežijeme pro odměny v tomto životě, ale pro odměny, které nám Bůh slíbí v nebi (13,14). Takto zde rozumím sledu autorových myšlenek. Autor říká:

Abychom se nedali strhnout lživými učením, musíme napodobovat víru našich zbožných vedoucích a pevně se držet ústředního postavení Ježíše Krista, jeho zástupné smrti a zaslíbení nebe.

1. Lživá učení představují pro Boží lid trvalé nebezpečí.

Autor varuje: „Nedejte se strhnout všelijakými cizími naukami“ (13,9). Žijeme v době, kdy evangelikální křesťané snižují význam zdravého učení na minimum, a dokonce proti němu vystupují jakožto proti něčemu, co nás rozděluje a co odporuje Kristovým příkazům, abychom jedni druhé milovali. Dnes se klade důraz na to, abychom se spíš setkávali v tom, v čem se shodnout, můžeme, než se rozdělovali kvůli učení, na kterém se neshodneme. Říct ve věci učení „já mám pravdu a ty se mýlíš“ zavání pýchou a nesnášenlivostí. Takovým prohlášením si člověk vyslouží nepříjemné nálepky jako „fundamentalista“ či „separatista“. Představa, že nějaké náboženské učení může platit nebo neplatit všeobecně, se přičítá dnešnímu způsobu uvažování.

Dnes se na náboženské či duchovní názory díváme jako na záležitost osobní volby, ne pravdy. Pastor Leith Anderson vyprávěl, jak mu jeden návštěvník jeho církve řekl, že se mu líbí reformovaná teologie, neomylnost Písma – *a reinkarnace*. I když mu Anderson vysvětlil, že reinkarnace je nebiblická, dotýčný svou teologii nezměnil. (Gene Edward Veith, *Postmodern Times: A Christian Guide to Contemporary Thought and Culture* [Crossway Books], s. 175–176.) Pravda byla redukována na otázku toho, čemu dáme přednost: „Já mám rád vanilkovou, ty máš rád čokoládovou. Ale ani jedno z toho není správné nebo nesprávné.“

V roce 1991 vyjádřilo v průzkumu George Barny pouze 23 % evangelikálních křesťanů silnou víru v absolutní pravdu. V případě americké veřejnosti vyskočilo toto číslo na 28 %! (Podle dopisu Jamese Dobsona z prosince 1991.)¹ Jestliže je pouze necelá čtvrtina evangelikálů pevně přesvědčena o absolutní pravdě, nebude na tom, jak se vyhnout lživým učení, nikomu příliš záležet.

Nový zákon je ale plný varování před lživými učeními. Ježíš varoval: „Střežte se lživých proroků, kteří k vám přicházejí v rou-

chu ovčím, ale uvnitř jsou draví vlci“ (Mt 7,15). Pavel varoval efezské starší, aby se měli na pozoru před dravými vlky, a pak dodal: „I mezi vámi samými povstanou lidé, kteří povedou scestné řeči, aby strhli učedníky na svou stranu“ (Sk 20,30). Galatské varoval před lidmi, kteří káží falešné evangelium (Ga 1,6–9). Kolo-ské varoval, aby se nenechali svést filosofií, a před lidmi, kteří jim ukládali pravidla ohledně pokrmů a nápojů a určitých dní (Ko 2,8.16). Jeho pastýřské listy často mluví o zdravém učení a varují před lživými učením (1Tm 1,6–7; 4,1–3; 6,3–5; 2Tm 2,16–18.25; 3,6–9; 4,3–4; Tt 1,10–16). (Viz také 2Pt 2–3; 1J 2,18–26; 3,7; 4,1–6; 2J 1,7–11; Ju; Zj 2–3).

I když čtenáři Listu Židům věděli přesně, o čem autor v našem textu mluví, my to nevíme. Možná to byly židovské předpisy ohledně čistých a nečistých pokrmů, možná nějaký židovský obětní obřad, jako třeba hod beránka, o němž se předpokládalo, že bude účastníkům ku prospěchu. Naléhavost příkazu naznačuje, že někteří už se tímto učením nechávali strhnout a bylo zapotřebí, aby zastavili. Možná to bylo totéž, o čem autor mluvil v Židům 9,9–10, kde řekl, že různé oběti a dary nemohly dokonale očistit svědomí uctívajícího, který je přinášel, jelikož „jde jen o pokrmy, nápoje a různá omývání, tedy o vnější předpisy, platné jen do nového uspořádání“.

John Owen zdůrazňuje, že židé těmto pokrmům přikládali tolik váhy proto, že byly spojeny s chrámovým oltářem. Odstranit je znamenalo, že jejich oltář, který stál ve středu jejich náboženství, už nebyl k potřebě. Judaizující křesťané si mysleli, že požívání takových pokrmů přispívá k posílení či utvrzení srdce, možná dokonce i v otázce spasení. Takováto praxe ovšem nebyla k ničemu dobrá, protože Židy odváděla od jediné možnosti spasení, totiž od Boží milosti v Kristu. (J. Owen: *An Exposition of Hebrews* [The National Foundation for Christian Education], s. 436.)

To hlavní, čeho bychom si tu měli všimnout, je to, že satan do církve vždycky vypouští lživá učení, která všechna bez výjimky

Boží milost v Ježíši Kristu zřetují nebo se od ní odklánějí. Pokud naletíme na onu populární představu, že pravdivost učení je záležitost osobního vkusu o minimální závažnosti, ocitáme se spolu s dávnými adresáty Listu Židům v nebezpečí, že se dáme „strhnout všelijakými cizími naukami“. Popíráme-li, že zdravé učení je životně důležité, stáváme se dokonalým cílem pro nepřítelovy útoky.

2. Abychom se nedali strhnout lživými učenými, musíme napodobovat víru našich zbožných vedoucích.

„Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží. Myslete na to, jak dovršili svůj život, a následujte je ve víře!“ (13,7). Badatelé se shodují na tom, že zde autor hovoří o vedoucích z minulosti, kteří již zemřeli. Ve verších 13,17 a 13,24 mluví o současných vedoucích. Ale zde ve verši 13,7 čtenářům říká, aby mysleli na to (v řečtině „opakovaně se dívat“), jak nebo čím završili svůj život jejich někdejší vedoucí, čímž naznačuje, že tito vedoucí již úspěšně doběhli do cíle. Máme tedy myslet na to, jak dobře si v životě vedli, a brát si tudíž příklad z jejich víry, což samozřejmě zahrnuje i jednání. Autor ale chce, abychom pochopili, že základem křesťanského jednání je víra v Krista (Židům 11), a že tedy naše chování není jen vnější dodržování pravidel či obřadů. Řečeno s Pavlem: „V Kristu Ježíši nezáleží na tom, je-li někdo obřezán či ne; rozhodující je víra, která se uplatňuje láskou“ (Ga 5,6).

Tito muži „kázali“ adresátům listu „slovo Boží“. Boží slovo je jediným pramenem zdravého učení. My však žijeme v době, kdy se jen velmi málo pastorů věnuje systematickému vyučování Božího slova. Mnoho evangelikálních církví ve snaze oslovit lidi, kteří do církve nechodí (takzvané hledající), přestalo vyučovat Bibli verš po verši, aby někoho neurazili některým problematickým učením. Cílem jejich bohoslužeb je dát „zákazníkům“ to, co chtějí: tematická kázání o tom, jak vést šťastný život. Vyhýbají se zmínce o hříchu, o soudu či o čemkoli kontroverzním. V mnoha případech

by jejich kázání mohla vycházet spíš z *Reader's Digest* než z Bible! Každé vyučování byste měli posuzovat otázkou: „Vysvětluje text Písma v jeho kontextu a uplatňuje ho na můj život?“

Ještě jedna aplikace verše 13,7: *Čtete životopisy zbožných křesťanů*. Nemluvím o životopisech sportovních idolů či filmových hvězd, i když o sobě třeba tvrdí, že jsou křesťany. Čtete o reformátorech nebo jiných velkých kazatelích, kteří zvěstovali Boží slovo v minulosti. Čtete o misionářích, kteří snášeli všechny možné obtíže, aby přinesli evangelium do odlehlých končin světa. Četbou takových životopisů jsem získal víc než četbou čehokoli jiného mimo Bibli. (Mohu vám zapůjčit seznam literatury „Reading Christian Biographies“ [Četba křesťanských životopisů]; najdete ho také na webových stránkách našeho sboru. Je tam také můj článek „Mining for Gold“ [Těžba zlata] o přínosu z četby životopisů.) Musíme ale jít dál k tomu, co je hlavním protijedem proti lživým učením:

3. Abychom se nedali strhnout lživými učenými, musíme se pevně držet ústředního postavení Ježíše Krista a jeho zástupné smrti.

Verš 13,8 vypadá, jako by sem nepatřil; myslím ale, že ho sem autor poněkud nečekaně umístil, aby vyjádřil tuto myšlenku:

A. Zbožní učitelé přicházejí a odcházejí, ale Ježíš Kristus zůstává navěky týž (13,8).

O to v tomto verši jde, když je zasazen do souvislosti s předchozím textem. Lidé si někdy některého zbožného učitele nebo jeho vyučování tak zamilují, že je jeho smrt naprosto zničí. Autor neznížíje úlohu dobrých učitelů; říká však, že když oni zemřou, Ježíš zůstává pevný, stálý a beze změny. Verš 13:8 se váže i k následujícímu textu – v tom smyslu, že neměnný Ježíš Kristus a jeho oběť za naše hříchy je trvalým lékem proti lživým učením. Úhrnem

i podstatou Pavlova učení byl „Ježíš Kristus, a to Kristus ukřižovaný“ (1K 2,2). A to musí být i naším cílem.

V první kapitole citoval autor několik veršů, které v původním kontextu Žalmu 102 mluví o Bohu; on je ale vztáhl na Ježíše Krista. Porovnává ho se zemí a nebesy (1,11–12): „Ona pomínou, ty však zůstáváš; nebesa zvětšejí jako oděv, svineš je jako plášť a jako šat se změní, ty však jsi stále týž a tvá léta nikdy neustanou.“ F. F. Bruce upozorňuje na jiné texty, v nichž byla původně řeč o Bohu Izraele, a přesto jsou „převzaty a vztaženy na Ježíše bez nejmenšího pocitu nepatřičnosti“. (F. F. Bruce: *Commentary on the Epistle to the Hebrews* [Eerdmans], s. 395) Načež dodává (tamtéž, s. 395–396):

Včera Ježíš „přinesl s bolestným voláním a slzami obět modliteb a úpěnlivých proseb Bohu, který ho mohl zachránit před smrtí“ (5,7); *dnes* zastupuje své lidi v Boží přítomnosti jako velekněz, který je schopen mít soucit s jejich slabostmi, protože „na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu“ (4,15); a týž Ježíš žije *na věky* „a přimlouvá se za ně“ (7,25). Jeho pomoc, milost, moc a vedení jsou jeho lidem dostupny neustále; proč by tedy měli ztrácet odvahu? Tomuto úžasnému verši bylo věnováno mnoho kázání, my však musíme jít dál:

B. Jádrem zdravého učení je Boží milost v Ježíši Kristu (13,9).

„Je dobré spolehout se na milost...“ Lživá učení se od zdravého učení pravidelně odchylojí v doktríně Boží milosti. Omyl těch, kdo hlásali návrat k judaismu, proti nimž Pavel vystupuje v listu Galatským, spočíval v tom, že k učení o spasení milostí skrze víru samotnou přidávali potřebu být obřezán. Mohli tvrdit, že obřízka je příkaz, který Bůh vydal ještě před Zákonem.

Pavel ale řekl, že přidávat k evangeliu Boží milosti obřízku nebo cokoli jiného znamená vysloužit si věčné zavržení (Ga 1,6–9)! Přidávat ke Kristově smrti na kříži jako nezbytnou podmínku

spasení lidské skutky nebo zásluhy nebo odpustky nebo skutky pokání znamená dopustit se hereze Galatských. Jak jasně učili reformátoři, jsme spasení milostí samotnou skrze víru samotnou v Krista samotného. Nesmíme se opovážit přidávat k Boží zcela dostatečné milosti lidské skutky. Jenže tato představa spásy ze skutků je v padlém lidském srdci hluboce zakořeněná.

Mluvil jsem s lidmi, kteří celé měsíce poslouchali má kázání, a když jsem se jich zeptal, proč by je Bůh měl pustit do nebe, odpověděli: „No, vždycky jsem se snažil být dobrým člověkem a nikomu neublížovat.“ Boží milost znamená, že nás vyvolil zcela *nezávisle* na čemkoli a *navzdory* všemu, co je v nás (Ř 11,5–6). Dokonce i spásná víra je jeho dar (Fp 1,29). Jak napsal Pavel: „Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit“ (Ef 2,8–9). Takže *celé* naše spasení, včetně víry, je Boží dar na základě jeho *nezasloužené* přízně. Autor tedy ukazuje ústřední postavení Ježíše Krista a jeho zástupné smrti v tom, že Ježíš Kristus zůstává stále stejný, a v tom, že jeho milost je jádrem zdravého učení. Pokračuje třetí stránkou Kristova ústředního postavení:

C. Ježíš Kristus a jeho smrt na kříži jsou těžištěm křesťanské víry (13,10–12).

Tyto verše se nechápou snadno, třebaže jeho celková myšlenka je docela jasná. Autor opakuje pravdu, kterou už zdůrazňoval dříve, totiž že Kristus je nadřazen židovskému obětnímu systému, protože je jeho naplněním. Židé, kteří se tyto hebrejské křesťany pokoušeli přetáhnout zpátky k judaismu, možná říkali: „Pořád ještě máme v chrámu oltář, na kterém přinášíme oběti, jak se to dělalo už od Mojžíšových časů. Vy křesťané ale žádný takový oltář nemáte, tak jak můžete tvrdit, že křesťanství stojí nad judaismem, když jste se vzdali něčeho tak základního, jako je oltář?“

Autor na tuto výtku odpovídá: „Máme oltář, z něhož nemají právo jíst ti, kdo slouží stánku“ (KMS, NBK). Sloveso „slouží“ označuje službu uctívání a může se vztahovat ke kněžím, kteří oběti konali, nebo k židovským věřícím, kteří oběti přinášeli do chrámu. Autor říká, že dokud židé přinášejí oběti v chrámě, dotud nemají přístup k pravému Božímu oltáři, totiž k Božímu Synu, který přinesl sám sebe jako dokonalou a konečnou oběť za naše hříchy. Nás, kteří jsme se na něj spolehli, pokud jde o naši spásu, sytí jeho oběť jako pravý pokrm a pravý nápoj (jak Ježíš učil v Janovi 6,48–58). Ve 13,11 si autor bere za příklad židovskou oběť za hřích, zejména na den smíření. Uctívající měli dovoleno jíst části některých obětí, ale oběť za hřích jíst nesměli. Když byl oltář pokropen krví, bylo mrtvé tělo vyneseno z tábora a spáleno. Ve 13,12 to pak vztahuje na Ježíše, který „trpěl venku za branou, aby posvětil lid svou vlastní krví“. (Posvěcením je zde, stejně jako v 9,13; 10,10 a 10,14, míněno naše očistění od hříchu ve chvíli, kdy jsme byli spaseni.)

Chce tedy říci, že Ježíš Kristus a jeho smrt na kříži jsou naším oltářem, který stojí vysoko nad tím židovským, protože ho naplňuje. Nikoli ve fyzickém, ale v duchovním, smyslu se z něj živíme vírou, stejně jako mohli jíst některé oběti židovští kněží. Dokud ale člověk neopustí judaismus a jeho doslovné oběti a nevěří v Krista jako v Boží vrcholnou a konečnou oběť, nemá právo přicházet ke křesťanskému „oltáři“, jímž je Kristus.

Stavět v křesťanských církvích fyzické „oltáře“ a přinášet Kristovo tělo a krev coby neustálou oběť (jako v římsko-katolické mši) znamená převracet smysl těchto veršů. Přijímání je připomínkou Kristovy oběti přinesené na kříži jednou provždy (Žd 10,10.14). Kristus nemusí být obětován znovu a znovu. Náš oltář není fyzický, ale duchovní a my se z něj sytíme prostřednictvím víry v dílo, které Kristus dokonal na kříži.

D. Ježíš Kristus vyžaduje bezvýhradnou oddanost (13,13).

Autor to aplikuje následovně: „Vyjděme tedy s ním za hradby, nesouce jeho potupu.“

Původním čtenářům bylo poselství verše jasné: Musíte opustit judaismus a následovat Ježíše Krista. Nemůžete se zuby nehty držet svého starého náboženství a jenom do těsta „vrazit Ježíše“. To staré musíte opustit a obrátit se výhradně k Ježíši, i když to třeba znamená snášet potupu. Pavel napsal: „Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží“ (1K 1,18). O pár veršů dál dodal: „... ale my kážeme Krista ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství, ale pro povolání, jak pro Židy, tak pro Řeky, je Kristus Boží moc a Boží moudrost.“ (1K 1,23–24).

Když z křesťanství odstraníte kříž, přestane být urážlivé. Je to pěkný systém morálních zásad. Dobré skutky a lásku k bližním překousne každý. Kříž ale odhaluje a uráží lidskou pýchu. Hříšníci neradi slyší o nezbytnosti prolítí krve. Ale bez Kristovy prolité krve, bez kříže za hradbami lidského náboženství a lidských skutků není spásy.

Autor tedy ukázal, že lživá učení představují pro Boží lid trvalé nebezpečí. Jednou pojistkou proti němu je napodobování víry našich zbožných vedoucích. Hlavním protijedem ale je pevně se držet ústředního postavení Ježíše Krista a jeho zástupné smrti. Jako poslední opatření, jímž také připomíná svá dřívější ponaučení, ale dodává:

4. Abychom se nedali strhnout lživými učením, musíme se pevně držet zaslíbení nebe.

Verše 13,13–14 lze spojit takto: „Když musíte pro Krista snášet potupu, nezapomínejte, že je to *jeho* potupa. Odměna nás nečeká tady, ale v nebi.“ Proto autor navazuje: „Vždyť zde nemáme trvalý

domov [KMS, NBK: město], nýbrž vyhlížíme město, které přijde.“ Židé si zakládali na tom, že pokud jde o uctívání Boha, je Jeruzalém středem světa. Někteří se možná snažili tyto židovské křesťany vlákat zpět do svých řad, a tak říkali: „My máme Jeruzalém! Vy žádné takové velkolepé město nemáte!“ Autor říká: „Ale ano, máme své město! Totéž město, které hledal Abraham a praotcové: nebeské město, které pro nás i pro ně připravil Bůh“ (11,13–16). Mnoho živých učení klade důraz na současnost nebo na mylné představy o nebi. Islám například sebevražedným mučedníkům slibuje v nebi lepší život s krásnými pannami k uspokojení mužského chtíče. Také svědkové Jehovovi a mormoni mají na nebe nesprávné názory. Jiní falešní učitelé říkají v podstatě: „Zapomeňte na nebe. K čemu je náboženství dobré, jestli vám nedokáže zajistit pohodlný život tady a teď?“ Do této skupiny patří hereze „zdraví a bohatství“. Je jasné, že biblické křesťanství nabízí pokoj a radost z poznání Pána teď a tady. Můžeme se radovat, že nám jsou odpuštěny hříchy, a můžeme užívat všeho dobrého, co nám Bůh v tomto životě poskytuje (1Tm 6,17). Jako věřícím nám patří všechno (1K 3,21–22; 2K 6,10). A přece Pavel napsal: „Máme-li naději v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí!“ (1K 15,19). Držme se pevně naděje, že budeme v nebi se samotným vzkříšeným Kristem, a uvarujeme se mnoha pochybení!

Závěr

Abych to shrnul: Zdravé učení je vždy založeno na Božím slově (13,7). Ve středu jeho zájmu a vyvyšování je Kristus, který je stále týž (13,8). Jeho radostí je spásná Boží milost, nikoli lidské skutky (13,9). Žije z Kristovy smrti za naše hříchy (13,10–12). Odděluje se ode všech, kteří Krista neoslavují, a jeho chloubou je potupa kříže (13,13). Nedoufá v odměny tohoto života, ale pouze v nebeské odměny (13,14).

William White dostával jako redaktor *Emporia Gazette* mnoho článků od snaživých pisatelů, ale většinu z nich autorům vracel s odmítavým posudkem. Jedna hořce zklamaná autorka Whiteovi napsala: „Pane, zaslal jste mi mou povídku zpět, já však vím, že jste ji nečetl. Schválně jsem slepila stránky 19 a 20, ale ve vráceném rukopise byly tyto stránky stále slepené. Tak vím, že jste můj článek zamítl, aniž jste ho četl.“ White poslal lakonickou odpověď: „Vážená paní, když u snídaně naklepnu vejce, nemusím ho celé sníst, abych zjistil, jestli je zkažené.“ (*Our Daily Bread* [3/93].)

Nemusíte se prohrabávat všemi náboženskými spisy na světě, abyste poznali, jestli jsou dobré nebo špatné. Co říkají o Ježíši Kristu? Co učí o způsobu spasení? Pokud zvěstují Ježíše jako věčného Boha v lidském těle a víru v jeho oběť jako jediný způsob spasení, jsou v pořádku. Nedejte se strhnout ničím jiným. Spoléhejte se v srdci na Boží milost.

Otázky k diskuzi

1. Jak poznáme, které doktríny jsou zásadní a kdy můžeme připustit různé názory?
2. Jak poznáme, se kterými křesťanskými skupinami nebo denominacemi můžeme spolupracovat? Kde bychom měli vést hranici?
3. Jaký je biblický vztah mezi vírou a dobrými skutky? Proč je zásadní trvat na spasení milostí skrze víru samotnou, nezávisle na skutcích?
4. Proč je zvěst o kříži pohoršením? Měli bychom se jakkoli pokoušet toto pohoršení zmírnit? Pokud ano, jak? Pokud ne, proč ne?

BOŽÍ VÝCHOVA (GN 43,1–44,34)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Před námi jsou dvě kapitoly nabitě obsahem. Je to velmi dramatický příběh, který je plný napětí i zvratů a je završen náhlým rozuzlením. Samotné vyvrcholení příběhu, kdy se Josef dává poznat svým bratrům, uvidíme až příště v kapitole 45. Nyní se Josef, který byl nazván Safenat Paneach, Zachránce světa a stal se zachráncem Egypta, stává zachráncem své vlastní rodiny, těch, kteří ho před lety krutě zradili a prodali do Egypta. Ovšem předtím prověřuje jejich charakter a podrobuje své bratry zkouškám. Podobně jako v minulosti jeho bratři prodali Josefa do otroctví a později to Josef viděl jako Boží dílo ve svém životě, tak nyní Josef jedná se svými bratry a my můžeme vidět, že ve skutečnosti je to láskyplná, byť přísná Boží výchova, která se týká nejen Josefových bratrů, ale i jejich otce, Jákoba.

I. Hlad prověřuje charakter (Gn 43,1–14)

První verš 43. kapitoly nám znovu připomíná, co se děje:

Hlad těžce doléhal na zemi dále. (Gn 43,1)

Nás to nepřekvapuje, protože víme, že se to dělo podle toho, jak to Josef vyložil faraonovi. Po sedmi bohatých letech začalo sedm let hladových. Ale Josefova rodina v Kenaánu to nevěděla. Už na konci 41. kapitoly jsme viděli, jak na ně tvrdě dolehl hlad. Následně se vypravili do Egypta, kde u Josefa nakoupili obilí. Nevěděli, že před sebou mají svého bratra, ale jejich bratr je poznal, zajal Šimeóna a řekl jim, že se nesmí vrátit jinak než se svým nejmladším

bratrem – Benjamínem. Hlad prověřuje charaktery lidí. Krize a těžkosti z lidí nedělají lepší lidi, jak se někdy domníváme – pouze ukazují na to, co v člověku skutečně je a vynášejí to na povrch.

Jákobova starostlivost

Když hlad tvrdě doléhal na Jákobovu rodinu a zásoby se pomalu tenčily, tak možná Jákobovi synové s obavami hleděli na svého otce a přemýšleli, co budou dělat. Otec odmítl pustit s nimi Benjamína a zdá se, že neměli příliš mnoho zásob, které si z Egypta přivezli. Vždyť hned po svém příchodu z Egypta přemýšleli o tom, že se musí vrátit. Ale Jákob to odmítl. Nyní přichází sám Jákob s tím, že je nutné nakoupit další zásoby. Osud rodiny mu nebyl lhostejný. Viděl potřebu a jistě velmi těžce zápasil s tím, že se bude muset vzdát také Benjamína. Ale to byla Boží škola. Bůh jednal s Jákobem. Jákob byl tak trochu zaslepený svým synem Josefem, o něhož „přišel“. Žil v minulosti. Živil v sobě zármutek nad Josefem. Jeho svět zůstal někde daleko před dvaceti lety. Chránil Benjamína, ale za celou dobu nepadlo ani slovo o Šimeónovi. Pomyslel na něj někdo kromě jeho osiřelé rodiny?

Jákob potřeboval, aby mu Bůh sebral to, co se pro něj stalo modlou! Vidíme, že to nebylo jednoduché, byl to zápas, ale Bůh má své prostředky, jimiž nás vždy dovádí ke svému cíli, ke spasení a k posvěcení.

Jákobova ochota nechat se přesvědčit

Přesto vidíme také to, že Jákob se nechává ochotně přesvědčit. Svoji roli tady sehrává Juda. Velmi moudře mluví se svým otcem. V šestém verši vidíme, nakolik je Jákob zaslepený – vyčítá svým synům, že vůči němu jednali bezohledně, ale všimněte si, jak jedná on sám? Svým vyzdvihováním Josefa a později Benjamína vytvořil mezi svými dětmi dvě kategorie – byli zde ti „top“ a potom ti ostatní! A jedná tak s nimi stále. Sám je vůči svým synům bezohledný. Juda se snaží s otcem mluvit smířlivě. Apeluje na něj jako

na vůdce, který má zodpovědnost za celou rodinu. Snaží se odhlédnout od otcova sobectví, které se projevovalo v jeho vztahu k Benjamínovi – ukazuje na celou rodinu:

Tak zůstaneme naživu a nezemřeme – ani my ani ty ani naši maličci. (Gn 43,8)

V Jákobových slovech můžeme vidět určité smíření se situací. Už nevolá jako předtím – Benjamín s vámi nikam nepůjde! Je jasné, že si uvědomoval, že buď půjde Benjamín s bratry a možná se vrátí i s Šimeónem (nebo možná také ne), nebo všichni – včetně jeho milovaného Benjamína – zemřou hladem. Smrt hladem je strašlivou smrtí:

Lépe jsou na tom skolení mečem nežli skolení hladem. (Pl 4,9)

Ve v. 11 Jákob říká: „Když to tak musí být, učiňte toto...“ Jákob se odevzdává do Božích rukou. Nelpí tvrdohlavě na tom, co prohlásil před časem, ale moudře se nechává přesvědčit.

Ze zpupnosti vzniká jen hádka, kdežto u těch, kdo si dají poradit, je moudrost. (Př 13,10)

Není chybou změnit své názory nebo postoje, pokud pro to existují správné důvody nebo pokud zjistíme, že jsme se mylili. **Ctností je věrnost, nikoliv tvrdohlavost nebo neústupnost.** Jenom Bůh může dělat a dělá rozhodnutí, která jsou neměnná.

Jákobova prozíravost a spravedlnost

Jákob dává svým synům dary pro Josefa (aniž ví, že jsou pro Josefa). Měli s sebou vzít mastix, med, ladanum, masti, pistácie a mandle. Jednalo se o věci, které se z Kenaánu vyvážely do okolních zemí. Je to zajímavé, že ačkoliv byl hladomor, tak tady byly vzácnosti, kterých nebyl nedostatek. Ale tak to je, že se nedá dlouho žít o medu, oříškách a koření, zatímco o chlebu se dá žít

dlouho. Jákobovi synové měli přinést dar Josefovi. Byli obviněni z toho, že jsou vyzvědači. Nyní měli prokázat, že mluvili pravdu. Přesto je Jákob vede k tomu, aby přinesli také dar, jímž by uklidnili hněv mocného správce Egypta. Neměli si vynucovat spravedlnost, na níž měli právo, ale měli jednat pokorně, v poddanosti a s úctou. Bratři měli vzít dvojnásobnou částku stříbra – hlad trval dlouho a Jákob možná předpokládal, že cena za obilí bude vyšší. A kromě toho Jákob přikazuje svým synům, aby vzali zpátky peníze, které našli ve svých pytlích s obilím. Říká přitom moudrá slova: Snad to byl omyl. Prokazuje tady svou spravedlnost, poctivost. Poctivost znamená nejenom vrátit to, co jsme získali neoprávněně vlastním přičiněním, ale také vrátit také to, co získáme omylem nebo chybou jiných.

Jákobova zbožnost

Jákob se opírá o všemohoucího Boha.

Sám Bůh všemohoucí at' vás obdaří před tváří toho muže slitováním. (Gn 43,14)

El Šaddaj – Bůh silný, Bůh všemohoucí – Bůh Abrahamův (Gn 17,1), Bůh, v jehož jménu žehnal Izák Jákobovi při odchodu k Lábanovi (Gn 28,3), Bůh, který se zjevil Jákobovi (Gn 35,11) – Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův. To byla Jákobova síla. Odtud čerpal posilu ve chvíli, která pro něj byla z lidského hlediska naprosto zoufalá:

Teď zůstanu úplně bez dětí! (Gn 43,14)

To je stará a osvědčená metoda: chceme-li najít milost u lidí, musíme ji hledat nejprve u Boha. Tuto lekci si musíme zapamatovat. Bůh má ve svých rukou srdce všech lidí a obrací je podle své vůle, jak se líbí Jemu samotnému.

Jákovova pokora

Závěr čtrnáctého verše nám ukazuje také na Jákovovu pokoru. Když už se mám se všemi rozloučit, musím to udělat, poddat se Bohu a vydat se Boží vůli. Je to ukázka moudrosti, kterou Jákob měl. Mohlo by se zdát, že v dané situaci to byla ‚z nouze ctnost‘, ale myslím, že Jákob ve svém životě vícekrát prokázal, že je oddaný Bohu a vydává mu svůj život. Moudrost od Boha se dokáže smířit i s těžkými věcmi a okolnostmi – i s takovými, které se nám ani trochu nezamlouvají. Pokud není jiné východisko, pokud nás Bůh nevede jinou cestou, neotvírá nám jinou možnost, tak je naší povinností podřídit se pod mocnou ruku Boží a využít třeba i nepříznivé okolnosti co nejlepším způsobem a především tak, aby to oslavilo našeho Boha.

Jákob tedy propouští své syny a posílá je do Egypta pro obilí.

II. Hostina s Egyptanem (Gn 43,15–34)

Sotva Josef uviděl bratry, tak poručil svému správci, aby je uvedl do jeho domu, že s nimi bude obědovat. Ačkoliv spatřil s bratry Benjamína, tak neopustil svou práci, své místo, své povinnosti, ale počkal, až bude mít volno, aby mohl strávit s bratry čas.

Strach

Minule jsme viděli, že svědomí bratrů bylo v Egyptě probuzeno. Nyní se jejich svědomí opět ozývá:

Ale ti muži se báli, že byli uvedeni do domu Josefova, a říkali si: „To jsme předvedeni kvůli tomu stříbru, které nám bylo posledně vráceno do žoků. Teď se na nás vyřítí, přepadnou nás a zajmou nás i s našimi osly jako otroky.“ (Gn 43,18)

Tam, kde není čisté svědomí, tam jsou lidé náchylní k tomu, aby viděli události kolem sebe černěji než je to nutné. Bratři hned myslí na nejhorší. Hned se snaží dohodnout se se správcem Josefova

domu a vysvětlují mu, že minule neodešli bez zaplacení, ale že přinesli všechno stříbro zpátky. Je to skoro komická situace. A podívejte se, jak jim odpovídá Josefův správce:

Ale on řekl: „Upokojte se, nic se nebojte. Bůh váš a Bůh vašeho otce vám dal do žoků ten skrytý poklad. Vaše stříbro jsem přece přijal.“ A vyvedl k nim Šimeóna. (Gn 43,23)

Vypadá to, že Egyptan, který pracoval pro Josefa – a dost možná byl otrokem – znal Hospodina lépe než Josefovi bratři. Snaží se nasměrovat jejich myšlení správným směrem – mají vzdávat Bohu chválu. Nebojte se a vzdejte chválu Bohu – to jsou slova, která dobře známe z evangelií. Tady je máme hned v první knize Starého zákona. Od počátku vede Bůh lidi k tomu, aby hledali pokoj u něj a v něm. Správce také vyvedl z vazby Šimeóna – to muselo být skutečně nádherné setkání. Po dlouhém odloučení se vidí se svými bratry a bratři vidí Šimeóna živého. Určitě to povzbudilo jejich srdce i jejich víru. Také se doslechli, že mají stolovat s mužem, kterého se bál celý Egypt.

Bázeň

Po strachu přichází bázeň. Bázeň je trochu jiná forma strachu. Charles Spurgeon říká, že strach neznovuzrozeného srdce odvádí člověka od Boha, zatímco bázeň vede znovuzrozeného člověka k Bohu.

*Jeden jako druhý **trnuli** úžasem. (Gn 43,33)*

Je tady slovo, které se nenachází příliš často v Písmu:

*Sloupy nebes se **chvějí a trnou**, když [Bůh] okřikne vody; (Job 26,11)*

Když Izajáš popisuje den Hospodinův, tak mimo jiné říká:

Budou plni hrůzy, zachvátí je bolesti a křeče, jako rodička se budou svíjet. Strnule bude zírat jeden na druhého, ve tváři plamenem vzplanou. (Iz 13,8)

Když bratři byli u Josefa, tak trnuli hrůzou. Ve v. 26 se naplňují Josefovy sny – bratři, včetně Benjamína se mu klaní až k zemi. Obdarovali ho a padají před ním na kolena a klaní se (v. 28). Josef je znovu vede k Bohu, když žehná Benjamínovi.

Bůh ti buď milostiv, můj synu! (Gn 43,29)

Ti muži možná chtěli získat přízeň mocného muže, ale mocný muž je učí, že je třeba získat milost u Boha. Jenom milost u Boha zjednává přízeň u lidí. I když byl Josef pánem celé země, tak jeho přízeň by neznamenal vůbec nic, pokud by se nad Benjamínem neslitoval Bůh. Moji milí, nesnažme se získat si náklonnost lidí, ale usilujme především o to, abychom získali a potom žili v Hospodinově přízni a v jeho milosti. To je cesta, která otevírá dveře také u lidí. Nejenom tento příběh je toho dokladem:

Vždyť království Boží není v tom, co jíte a pijete, nýbrž ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého. Kdo takto slouží Kristu, je milý Bohu a lidé si ho váží. (Ř 14,17–18)

Josef vede svoje bratry k Bohu. Podívejte se, jak daleko museli cestovat bratři, aby slyšeli tolik svědectví o Bohu. Nyní sedí seřazeni podle věku, stolují s nejmocnějším mužem celé země, který je štědře obdarovává ze svého stolu a nejvíc ze všech – pětkrát víc než ostatní – Benjamína. Mimochodem – uvědomte si, proč přišli – protože umírali hladu. Nyní jsou na hostině a dostávají pochoutky ze stolu svého hostitele. Jejich mozek musel pracovat na plné obrátky.

III. Hosté nebo zloději? (Gn 44,1–17)

Ovšem po veliké a krásné hostině přichází velmi rychlý odchod. Za svítání byli bratři vyvedeni i s nákladem a měli se vydat na cestu

domů. To muselo ještě víc zvětšit jejich zmatek o tom, co se to děje. Napřed velká hostina a potom velmi rychlé rozloučení. Ovšem bratři netušili to, co vidíme my – Josef připravil poslední zkoušku, která měla prověřit, jak se staví k Benjamínovi. Prodají Benjamína stejně, jako to udělali Josefovi? Všimněte si – Josef se zachoval nesmírně štědře ke svým bratrům – dal jim tolik, co mohli unést, dal jim stříbro, které přinesli, choval se k nim laskavě. Ale vedle toho také připravoval zkoušku, která měla prověřit jejich charakter.

Právě tak jedná Bůh se svými milovanými dětmi – zaplavuje nás hojností svého požehnání a uprostřed tohoto požehnání k nám přichází se zkouškou, která má prověřit naši víru a protříbit náš charakter. Proto nám Písmo připomíná, abychom se z toho radovali, když přicházejí zkoušky (Jk 1,2).

Zkouška, kterou připravil Josef, byla velmi tvrdá zkouška. Skoro nemilosrdná. Skutečně přitiskla bratry do prachu země, velmi je pokořila. A to je něco, co se máme naučit z Božích zkoušek také my – pokořit se před Bohem i před lidmi. Podívejme se na několik věcí v našem textu:

Obvinění

Byli obviněni (a my víme, že neprávem) z celé řady věcí: z nevděčnosti, z krádeže, ze zlého a hloupého jednání, za dobré se odvděčili zlým – vzali pohár, který má pán v oblíbě, což znamená, že se na to hned přijde. Chovají se jako hloupí darebáci.

Obhajoba

Bratři se brání svou poctivostí – vždyť jsme přinesli zpátky i peníze, které jsme našli ve svých pytlích. Jsme poctiví, proč bychom dělali něco tak hloupého a zlého. Vydávají se také všanc nejvyššímu trestu – u koho se pohár najde, ten zemře a my ostatní se staneme otroky. Byli nevinní!

Odhalení

Pohár se našel u Benjamína. Josef ho poctil nejvíc z bratrů. Byla by to největší nespravedlnost, kdyby to udělal právě on. Ale je tady nepřehlédnutelný důkaz – pohár v Benjamínově pytli. Bratři se neodvažují zpochybnit Josefovu spravedlnost, a tak hledají Josefovo milosrdenství.

Pokoření se

Bratři přijímají rozsudek jako z Boží ruky:

Juda odvětil: „Co můžeme svému pánu říci? Jak to omluvíme? Čím se ospravedlníme? Sám Bůh stíhá tvé otroky za jejich provinění. Teď jsme otroky svého pána, my i ten, u něhož se kalich našel.“ (Gn 44,16)

Tady je další ohromná lekce, kterou se musíme trpělivě učit. Oni skutečně byli v této věci nevinní. Ale obecně nebyli bez viny.

Říkáme-li, že jsme bez hříchu, klameme sami sebe a pravda v nás není. (1J 1,8)

Tady můžeme vidět, že mají skutečně bázeň před Bohem, že opravdu poznali Boha a pochopili také to, jak na tom jsou ve světle Boží svatosti. Ačkoliv nespáchali tento konkrétní hřích, tak vědí, že nejsou bez hříchu a vyznávají to: „Sám Bůh stíhá tvé otroky za jejich provinění.“ To jsou významná slova. Toto je skutečná pokora. Nijak se neobhajují. Nesnaží se to hodit jeden na druhého nebo na někoho jiného, ale vyznávají, že Bůh je spravedlivě stíhá. Vždycky mi to připomene starou jednotu bratrskou, církev, která vznikla na našem území o půl století dříve, než vystoupil Martin Luther. Byla to církev, která žila v ilegalitě a byla pronásledovaná. V roce 1508 byla jejich shromáždění královským výnosem zakázána, jejich spisy měly být spáleny a jejich kazatelé zavřeni. Byli obviněni z falešného učení. A víte, co udělali? Řekli – musíme činit pokání,

protože na nás přišel Boží hněv kvůli naší vlažnosti, kvůli naší tvrdosti a kvůli naší pýše. Toto pronásledování trvalo v různé intenzitě do roku 1514, tedy šest let, a mnozí při něm přišli o život. Ale tito věrní křesťané se radovali, protože si připomínali slovo Písma:

Jestliže s ním vytrváme, budeme s ním i vládnout. (2Tm 2,12)

V tom je totiž milost, když někdo pro svědomí odpovědné Bohu snáší bolest a trpí nevinně. (1Pt 2,19)

IV. Hluboká proměna (Gn 44,18–34)

Ve druhé polovině 44. kapitoly můžeme do hloubky spatřit, jaká proměna se udála s bratry a především s jedním z nich – s Judou.

Judova prosba

Juda tady velmi pokorně, ale také velmi odvážně mluví s Josefem – ty jsi jako sám faraó (v. 18). Znovu opakuje celý příběh a potom jde k jádru věci – mluví o svém otci a mluví o tom, že to byl on, kdo se zaručil za Benjamína. Vysvětluje Josefovi, že jeho otec umře žalem, pokud spatří, že se vrací bez svého nejmladšího bratra. A také říká – to bude naše vina. To je velmi důležitá poznámka. Když poslali otci zkrvavenou košili Josefa se slovy – pozorně si to prohlédni, tak ho pak přišli pokrytecky utěšovat, ačkoliv to byli právě oni, kdo prodali svého bratra – tehdy to byla skutečně jejich vina, že se Josef nevrátil k otci. Nyní by to tak nebylo. Přesto Juda říká – my bychom uvalili žal na šediny svého otce.

Juda zdůrazňuje poslušnost, s jakou přivedli svého nejmladšího bratra – vždyť to bylo na přání (rozkaz) Josefa. Bez Benjamína by nemohli znovu nakoupit obilí v Egyptě – navíc se tak měla prokázat jejich poctivost a to, že nejsou zvědové. Josef trval na tom, že Benjamín musí přijít a nyní – potom, co ho tolik poctil – se má stát jejich bratr otrokem? Bratři už to jednou zažili a už by to nechtěli opakovat. A tak se podívejte do textu, co Juda dělá:

*Proto dovol, aby tvůj otrok zůstal u svého pána v otroctví namísto tohoto chlapce, a chlapec ať smí se svými bratry odejít.
(Gn 44,33)*

Juda prosí Josefa, aby se mohl stát jeho otrokem místo Benjamína. Tady vidíme ovoce pravého pokání, proměněný život, proměněnou mysl i srdce. Tady je člověk, je ochotný položit život za svého bratra.

Předobraz Ježíše Krista

Tak jako se Juda zaručil za Benjamína, který byl v jeho očích pravděpodobně zlodějem, tak se Ježíš stal ručitelem nové smlouvy – zaručil se za ty, kteří dříve byli smilníci, modláři, cizoložníci, homosexuálové, zloději, chamtivci, opilci, utrhači, lupiči (1K 6,9–10). Pán se stal ručitelem nové smlouvy (Žd 7,22), která je uzavřena s námi – a právě takoví jsme kdysi byli. Juda se tady stává předobrazem toho, který z něj vzejde – Pána Ježíše Krista. Z Judy vzešel Král králů a Pán pánů, o němž je psáno:

Ačkoli byl ve způsobu Božím, nelpěl na tom, že je roven Bohu, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob otroka a stal se podobným lidem. A když se ukázal v podobě člověka, ponížil se, stal se poslušným až k smrti, a to smrti na kříži. (Fp 2,6–8 ČSP)

Pán Ježíš se stal otrokem pro nás a kvůli nám. Byl naprosto spravedlivý, a přesto na sebe vzal trest za nespravedlnost nás všech. Izajáš o něm říká, že šel jako beránek, neotevřel ústa, ne reptal a nehájil se. Přijal všechno od Otce, zůstal naprosto závislý na Otci a v důvěře šel na kříž. Přijal kříž a přijal ho dobrovolně a ochotně, i když to byl ten nejstrašnější způsob jeho ponížení. Na svatého Božího syna byly vloženy hříchy a on za ně zaplatil svou smrtí.

Bratrská láska

Od Judy se také můžeme učit o bratrské lásce. Bratrská láska je ochotná dát život za svého bratra. A pamatujme na kontext – nešlo tady o spravedlnost. V očích Judy byl jeho bratr pravděpodobně zlodějem – jak jinak by si měl vysvětlit přítomnost Josefova kalichu v Benjamínově pytli. Přesto nabízí svůj život za jeho.

*Sotva kdo je hotov podstoupit smrt za spravedlivého člověka,
i když za takového by se snad někdo odvážil nasadit život.
Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás
zemřel, když jsme ještě byli hříšní. (Ř 5,7–8)*

Kristova láska je to, co křesťany motivuje, co nás vede. Vždyť nás má ve své moci Jeho láska. Jan k tomu říká:

*Podle toho jsme poznali, co je láska, že on za nás položil život.
A tak i my jsme povinni položit život za své bratry. (1J 3,16)*

*Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.
(J 15,13)*

Někdy musíme sami se sebou velmi bojovat, protože když se v církvi rozhlédneme kolem sebe, tak vidíme hříšníky. A je to tak – skutečně jsme hříšníci. Nejsme dokonalí a nejsme sami ze sebe spravedliví. Každý den má Bůh proč vzplanout hněvem, když se podívá na naše životy. Přesto po nás Bůh chce, abychom změnili své smýšlení – a to je v řečtině slovo, které se překládá jako pokání – a dívali se na své bratry a sestry v církvi jako na ty, kdo byli očištěni převzácnou krví Kristovou. Potom budeme ochotní za ně položit i život.

Josefovým bratrům trvala tato proměna dlouhých dvacet jedna let. Ten poslední rok hrál klíčovou roli. Už dříve jsme viděli detaily ze života Judy – jeden syn mu zemřel, druhý syn mu zemřel – Bůh je zabil pro jejich hřích. Žena, které slíbil třetího syna a nedal jí ho,

nakonec lstí dosáhla toho, že měla syny s Judou. To nebylo nic lehkého ani příjemného. To byly těžké věci, které přetavily Judův charakter. A to nás vede k samotnému závěru.

V. Boží dílo

Dobrý Bůh jedná. On nás vychovává. K čemu nás vychovává – Boží slovo je v tom naprosto jasné – vychovává nás k podílu na své svatosti. Bůh chce, abychom byli svatí, jako on je svatý. A není to jenom ‚zbožné přání‘ někoho, kdo nemá moc to zajistit, ale je to nepohnutelná Boží vůle, která se také v našich životech uskuteční.

*Dal nám poznat tajemství svého **záměru**, svého milostivého **rozhodnutí**, jímž si **předsevzal**, že podle svého **plánu**, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu. On je ten, v němž se nám od Boha, jenž všechno **působí rozhodnutím své vůle**, dostalo podílu na **předem daném poslání**, abychom my, kteří jsme na Krista upnuli svou naději, stali se chválou jeho slávy. (Ef 1,9–12)*

Bůh nás volá k tomu:

1. abychom mu vydali své životy,
  2. abychom se poddali pod jeho ruku,
  3. abychom žili životem pokání – takového, které přináší ovoce, a
  4. abychom žili v lásce mezi sebou. Tak naplníme zákon Kristův.
- Amen.

KAŽDÝ AŽ SE PODŘIZUJE VLÁDNÍ MOCI (Ř 13) I.

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

V několika předchozích článcích k tomu tématu jsem se zabýval vztahem křesťana k autoritám, především ke stání moci ([Kde je hranice podřízenosti autoritám I, II](#)). Nyní se konečně dostáváme k textu, který v posledním roce a půl způsobil mnohá napětí mezi křesťany nejenom u nás, ale skoro všude ve světě. Vlády mnoha států kvůli údajné koronavirové pandemii v mnoha zemích zakázaly křesťanům pořádat bohoslužby, scházet se, podávat si ruce, zpívat, vysluhovat Památku Páně nebo křtít nově obrácené. A mnoho křesťanů s odvoláním na třináctou kapitolu knihy Římanům souhlasilo s takovými nařízeními, takže po celém světě byla místa, kde byly církve zavřené, křesťané se nescházeli, Boží slovo se kázalo na on-line „setkáních“ církve, ale neznělo veřejně, křesťané neuctívali Pána připomínkou jeho oběti skrze chléb a víno ani společně nezpívali. Do našeho shromáždění přišel na konci léta muž, ke kterému Pán začal promlouvat na začátku této korona doby, a on hledal církve, kde by mohl slyšet výklad Božího slova, kde by setkal s dalšími křesťany, kde by se mohl nechat pokřtít. Ale dlouhou dobu žádnou takovou církev nemohl najít, protože na prostá většina církví jednala v souladu s vládními nařízeními.

Je takové jednání církve skutečně vzorem hodným následování pro lidi, kteří nejsou věřící nebo pro takové, jako onen výše zmíněný muž? Je skutečně tohle to, čím by měli křesťané oslovovat okolní svět? Nebo je to dokonce „nesení kříže“, jak se můžeme od některých křesťanů také dozvědět? Mimochodem, co tím asi chtějí

řící? Že nesouhlasí s vládními nařízeními, ale kvůli Kristu se jim podřizují? Že nesou břemeno pro Pána a k jeho slávě? A je to skutečně břemeno, které jim dal Pán? Je to skutečně TEN kříž, který mají nést? Skutečně Ř 13 říká církvi, že má dělat úplně všechno, co jí stát nařídí? Co tedy učí tento text Písma?

V tomto článku se podíváme na bezprostřední i širší biblický kontext třinácté kapitoly listu Římanům a zaměříme se především na to, komu jsou tato slova určena – na prvním místě jednotlivým křesťanům. Ukážeme si také, proč nejsou tato slova určena Kristově církvi a proč ani nemohou být a znovu si připomeneme, že i co se týče jednotlivých křesťanů, jsou zde jasné hranice, a tento text není absolutní normou, která by platila vždycky a za všech okolností.

I. Zodpovědnost každého křesťana

Některé listy apoštola Pavla mají poměrně jasnou a jednoduchou strukturu – v první části apoštol vysvětluje evangelium a ve druhé mluví o jeho důsledcích. První část je teologická, druhá část je praktická. Velmi dobře to můžeme vidět např. na listu Efezským, kde v prvních třech kapitolách popisuje evangelium a ve druhých třech kapitolách ho aplikuje do životů křesťanů. V prvních třech kapitolách najdeme jenom jeden příkaz v Ef 2,11, kde je příkaz „pamatujte“, zatímco ve druhých třech kapitolách listu najdeme více než dvě desítky příkazů, které se týkají křesťanského života. Podobné rozdělení najdeme i v listu Římanům. V jedenácti kapitolách vysvětluje Pavel velmi podrobně evangelium, ale počínaje dvanáctou kapitolou, jde k důsledkům, k praktickým aplikacím. Na začátku prvního verše dvanácté kapitoly najdeme malé, nicméně velmi důležité slovíčko „tedy“ (ČSP) nebo „proto“ (KRAL). Proto vás vybízím bratři ... Následují čtyři kapitoly, které jsou naplněné praktickými radami a příkazy, které vyplývají z evangelia Kristova.

Komu jsou určené? Od začátku dvanácté kapitoly až do konce patnácté jsou určené křesťanům.

Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba. (Ř 12,1)

Křesťanova bohoslužba je na prvním místě v tom, že přináší sám sebe Bohu jako oběť živou, svatou a Bohu milou. Ve třetím verši dvanácté kapitoly Pavel znovu říká: „každému z vás říkám ...“ A tatáž slova opakuje na začátku třinácté kapitoly: „každý ať se podřizuje vládní moci ...“

Křesťan je zodpovědný Bohu a podřizuje svůj život Bohu. Ale kromě toho podřizuje svůj život také dalším autoritám, které mu Bůh v tomto světě dal. Jednou z nich je také vláda. A přesně v tomto se křesťan liší od společenství křesťanů, od církve Kristovy.

II. Zodpovědnost církve

Bůh ustanovil církev v tomto světě, aby byla nevěstou Božího syna a uctívala Boha. Církev je tady k Boží slávě, když svědčí o Boží milosti v tomto světě, hlásá evangelium každé generaci lidí a činí učedníky Pána Ježíše Krista. Bůh také ustanovil jedinou hlavu církve – Pána Ježíše Krista. Tato hlava vykonává svou vůli ve své církvi mocí Ducha svatého skrze své Slovo, Bibli. Za aplikaci biblických pravd do života církve jsou zodpovědní starší každého místního sboru, které si Pán ustanovil, aby byli pastýři jeho církve. Církev je sloup a opora pravdy (1Tm 3,15).

Kristova církev je cele podřízena autoritě Kristově, ale není žádným způsobem podřízena žádnému člověku, žádné lidské autoritě, kromě starších, kteří jsou podřízeni Božímu slovu. Nad církví nestojí žádný panovník ani žádná lidská vláda. Žádná lidská vláda nemá právo určit, co je církve – a i když to vláda dělá, není na

církvi, aby se podřizovala vládní definici. Žádná lidská vláda nemá právo říkat, jak bude vypadat struktura církve – a i když to vláda dělá, církev není podřízena takovým nařízením nebo zákonům. Žádná lidská vláda nemá právo nařizovat, jak mají vypadat bohoslužby církve, jak má vypadat uctívání, zda, kdy a za jakých podmínek se bude církev scházet k uctívání Boha – a když to vláda dělá, církev musí poslouchat Boha a ne světskou vládu. Hlavou církev je Kristus, nikoliv panovník, nebo prezident, či ministr zdravotnictví nebo parlament.

Bůh ustanovil stát, resp. světskou vládu v jakékoliv její podobě a formě a vymezil její pravomoci a oblast působnosti. Stát není hlavou církve a nemůže rozhodovat o církvi, nemůže se míchat s církví ani nemá právo vměšovat se do církve nebo jakýmkoliv způsobem řídit církev. Bůh také ustanovil církev a vymezil také její oblasti působnosti – a církev nemá řídit stát ani se vměšovat do světské vlády. Kdykoliv se v historii dělo jedno nebo druhé, vždycky z toho vzešly vážné problémy a vedlo to k pokroucení evangelia. Bůh nás volá k tomu, abychom drželi církev a stát od sebe a nedovolili vměšování a směšování obojího. Ještě více se budeme tomuto tématu věnovat v některém z příštích článků k Římanům 13. Nyní musíme jít k závěru.

III. Praktické důsledky

Mým cílem bylo ukázat, že text Římanům 13 není o tom, jak by se měla zachovat církev, když stát vyhláší svá nařízení. Tento text je určen jednotlivým křesťanům. Je jim určen spolu se vším ostatním, co říká Boží slovo. Církev je ve svém učení i jednání vázána výhradně Božím slovem. Křesťan je vázán Božím slovem, které ho ale odkazuje také na další autority – jako je církev nebo stát – a vede ho podřizování se těmto autoritám. Ale jak jsme si ukazovali v předchozích článcích, ani zde nemůžeme mluvit o absolutním nároku státu na život jednotlivce natož.

Každý křesťan se musí rozhodovat na základě Božího slova a v souladu se svým svědomím. Když stát zakáže lidem shromažďovat se, protože je tady strašlivý virus zabiják a pandemie čísel, kam se jen podíváte, co má udělat církev, co má udělat křesťan?

Církev (navenek reprezentovaná svými staršími) nemůže uhnout od příkazu, který jí dává Bůh. Nikdo nemůže říci, že kvůli nařízení státu se od teď církev nebude shromažďovat (nebo nebude zpívat, podávat si ruce, slavit Památku Páně ...). To by přece znamenalo přímý vzdor proti hlavě církve, která chce, aby se církev shromažďovala, aby křesťané společně zpívali Bohu, zdravili se, slavili Památku Páně ... V tomto smyslu musí být jednání církve jasné a jednoznačné – je sloupem a oporou pravdy.

Každý jednotlivý křesťan však v takové chvíli stojí před těžkým rozhodováním. Je zodpovědný Bohu a jeho Slovu, kterému se má podřizovat. A Bůh mu ve svém Slově nařizuje, aby se podřizoval starším církve, a současně mu říká, že se má podřizovat také světským vládcům. Proto zde musíme zdůraznit roli svědomí, schopnost duchovního rozlišování a míru duchovní zralosti jednotlivého křesťana. A tím se budeme zabývat v následujícím článku této série.

www.solideogloria.cz

© SoliDeoGloria.cz

Praha 2021